

ERRELEBOA ETXE ZURIAN

AEBetako deabru guztiak askatu al ditu Donald Trumpen garaipenak?

 POLITIKA / joseangel.oria@gaur8.info

AEBetako gutxiengoen aurkako erasoak, mehatxuak eta irainak ikaragarri ugaritu dira Donald Trumpek hauteskunde presidentzialak irabazi zituenetik. Obamak berak herritarrak batzeko moduko mezuak plazaratzeko aholkatu dio Etxe Zuriko hurrengo maizterrari, baina beldurra eragiten duten gertaeren kopuruak ez du behera egiten.

Orain arte ezkutan eduki dituzten barne deabruak askatzen hasiak dira makina bat estatubatuar, gutxiengoetako kideen kalterako. Beren izaeraren aurpegirik bortitzena azaltzeko aukera ikusi dute orain, Donald Trumpek presidentetzarako hauteskundeak irabazi ondoren, eta, hala, denbora askoan gordeta eduki duten alderik ikaragarriena azaldu diete biktimei. Shaun King ekintzaileak dozenaka eraso eta mehatxu jasotitu Twitter sare sozialeko bere kontuan; kasu gehienetan erasotzaileek presidente berriaren izena aipatu dute.

Latinoamerikar jatorrikoak, musulmanak eta beltzak izaten dira eraso eta irain horien biktime nagusiak. “The New York Times” egunkariak jakinarazi du Louisiana eta Kaliforniako agintariak emakume musulmanen aurkako «gutxienez hiru eraso kasu» aztertzen hasiak direla. «Gorrito krimena» deitu zioten eraso horietako bati. Esra Altun 19 urteko San Joseko Unibertsitateko ikasleak salatu du gizon batek ilea estaltzen dion zapitik heldu eta lurrera bota zuela, inolako arrazoirik gabe. Trumpen kanpainako txano bat zeraman gizon batek beste neska musulman bat egurtu zuen Louisianan.

Svastikak eta nazien ikurrak Filadelfiako denda bateko atarian margotuta, New Yorkeko eskola batean abestutako kanta xenofoboak, Massachusettsen zabaldutako mehatxuz beteta-

ko eskutitzak, campusetan entzuten diren irainak: azaroaren 8az geroztik, tankerako gertaerak ugaritu egin dira, sare sozialetan horien berri zabaltzen zen bitartean.

«Nik zapia daramat buruan. Nire ondotik pasa den pertsona batek esan dit ‘zure ordua iritsia da, nire txikia’», idatzi du Twitter sare sozialean Mehreen Karsana kazetariak.

«Egin dezagun berriz Amerika handi» Donald Trumpen kanpainako leloa idatzi beharrean, «Egin dezagun berriz Amerika zuri» idatzi dute irudiko eraikinean.
GAUR8

Latinoamerikar jatorriko herritarrak Trumpen kanpainaren jomugan egon ziren hilaren 8a arte, eta haren jarraitzaile batzuek presidente berriak hasitako «lanarekin» jarraitzen dute orain. SPLC Southern Poverty Law Center erakundeak egin duen ikerketak horixe adierazten du. Maryland estatuko Silver Springs herrian, hispanoek erabiltzen duten eliza baten fatxadan, “Zurientzako bakarrik” idatzi zuten, eta “Trump nazioa” ondoan. Hala ere, Trumpek berak garrantzia kendu nahi izan die gertaera horiei, oso gutxi direla esanez. «Oraingoz», erantzun beharko litzaioke. «Hau bukatu egin behar da», esan berri du New Yorkekoak.

Obamak berak aholkatu dio herritarrak berriz batzeko moduko mezuak plazaratzeko, batez ere une honetan oso kezkatuta dauden gutxiengoei begira.

SPLC erakundeak «gorrotoan oinarritutako» 200 gertaeratik

gora dokumentatu zituen hauteskunde osteko lehen lau egunetan, asteartetik ostiralera. Hona hemen Washington estatuko irakasle batek kontatu duena: «Asteazkenean, kafetegian gosaltsen ari nintzela, batzuek ‘eraiki horma’ abesten zuten. Nire gelan, berriz, ikasle batzuek oihukatu zidaten ‘hemen jaito ez bazara, prestatu maleta’».

BELDURRA EMATEKO GIROA

Richard Cohen SPLC erakundeko presidentea onartzen du gertaera horiek ezin direla eskubide zibilen aldeko mugimenduaren garaiko erasoekin alderatu, «ez baitiete elizei su ematen, baina argi dago boom baten aurrean gaudela».

Edonola ere, eraso giroa ez da berria AEBetako gutxiengo batzuentzat. Esaterako, FBI Polizia federalak argitara eman duen txosten baten arabera, 2015ean musulmanen aurkako erasoen kopuruak %67 egin zuen gora.

STEVE BANNON

Gorrotoaren diskurtsoa, egiaren eta ezagutzaren gainetik

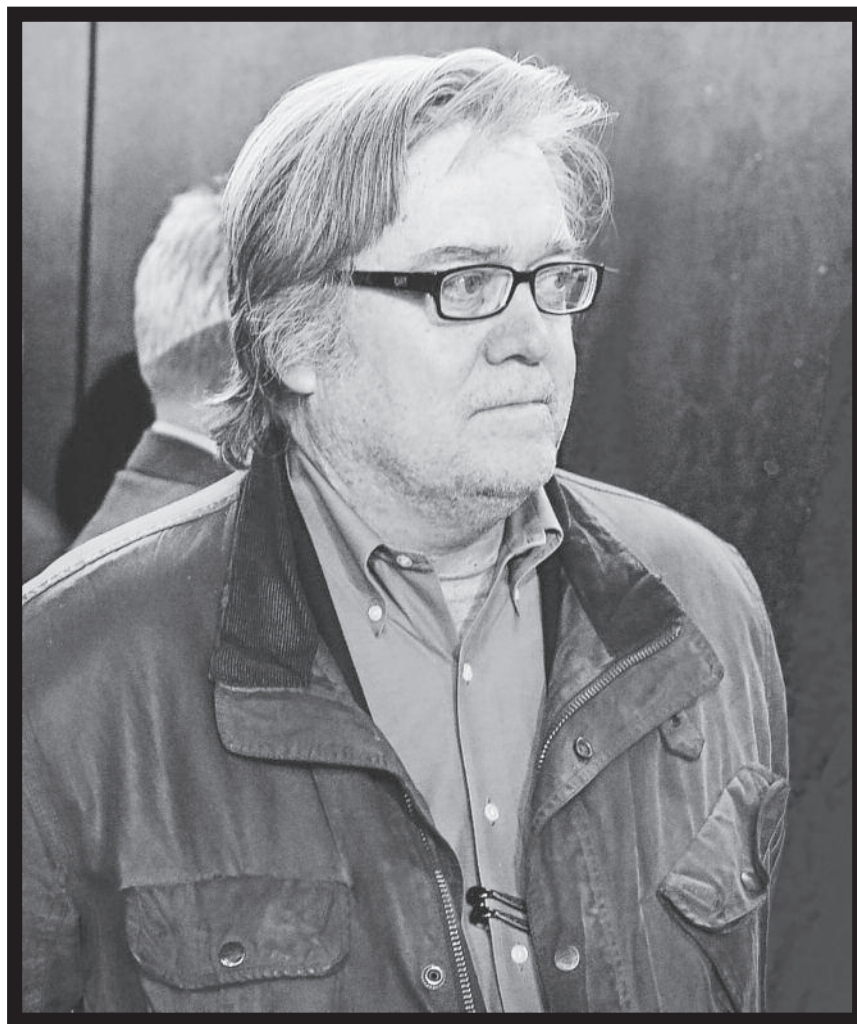
Herrialdeko puntu askotan, hezkuntza zentro aurrerakoienetan ere, gertaera kezkarriak izan dituzte eta mezu elektronikoak bidali dituzte neurriak hartuko direla ziurtatzeko. Kasu batzuetan komunean idatzitako grafitiak baino ez dira, baina Trumpen kanpainako leloa, “Egin dezagun berriz Amerika handi” idatzi beharrean, “Egin dezagun berriz Amerika zuri” idatzi dute.

Pennsylvaniako eskola batean grabatutako bideo batean ikasleek Trumpen aldeko txartel bat daramate, “Aginte zuria” oihukatzen duten bitartean. Sarah Harvarden lagun musulman bati Trumpen jarraitzaile batek mehatxu egin zion Illinoisko Unibertsitateko autobusean zihoala. Adriana Medinak salatu du Queens konderriko autobus batean zihoala St. Francis eskolako ikasle batzuek honakoa esan zietela bertan zeuden gutxiengoetako kideei: «Zuek autobusaren atzeko aldean eseri behar duzuela ez al dakizue? Trump jada presidentea da».

Estatubatuar horiek harropuztu egin dira eta hizkera xenofobia erabiltzen dute beltzak, hispanoak eta homosexualak iraintzeko. New Yorkeko Brooklyn auzoan svastikak margoitu zituzte eta Poliziak ikerketa bat jarri du abian. «Aniztasunak eder egiten duen hirian ez dugu indarkeriarik onartuko», adierazi du alkateak.

Gertaera batzuk larriagoak dira. Michigango Ann Arbor Unibertsitateko ikasle bati gizon zuri batek mehatxu egin zion: zapi musulmana kendu ezean, su emango zion. Montanako Missoula herrian, Amerikako Alderdi Naziak propaganda banatu du «juduen hedabideei» Trumpen aurkako jarrera leporatuz. Bertako sinagogak babesa eskatu dio Poliziari.

Giro horretan izendatu du Trumpek aholkulari nagusi Steve Bannon, zurien nagusitasuna aldarrikatzen duen eskuin muturreko pertsona. Difamazioaren Aurkako Ligako Oren Segalek uste du izendapen horrekin «muturreko taldeak harropuztu besterik ez direla egiten».

Steve Bannon Nevadako Reno hirian, hilaren 5ean. Mandel NGAN | AFP

STEPHEN KEVIN «STEVE» BANNON 1953ko azaroaren 27an Virginia estatuko **Norfolken** jaio zen. Enpresari moduan bestelako proiektu batzuk abian jarri ondoren, **Breitbart News** ataria sortu zuen, **zurumurrak eta konspirazio teoriak zabalduz** kontserbadoreen artean sekulako eragina izatera iritsi dena. Trumpen kanpaina zuzendu zuen eta orain bere **estratega** bihurtu du.

Eskuin muturraren bozgorailu, arrazista, mezu politikoki ezegokien maisu, emakumezkoenganako ezinikusia garatu duen pertsona, agitatzaile aparta... Horrela deskribatu izan dute Trump presidentek bere aholkulari nagusi izendatu duen Steve Bannon. Kanpainan esandakoek ezinegon eragin dieten herritarrak gehiago kezkatzeko moduko izendapena. Breitbart News ataria sortu zuen sarean eta ekimenaren arrakastak eraman zuen kontserbadore askorengan sekulako eragina izatera. *Alt-right* edo eskuin

erradikal berriaren izarretako bat da Trumpek erabaki garrantzitsuenak hartzeko garaian ondoan eduki nahi duena.

Bannonen lehen biktima, gerrekin gertatzen den moduan, egia bera da. Mundua ulertu ezinik geratzeko biderik onena da Breitbartek plazaratutako oinarri gabeko zurumurru eta konspirazio teoriari jaramon egitea. Eta egia eta arrazoiak desagertzen direnean, bestearen, ezberdinaren, ezagutza ezinezko bihurtzen da. Hortik aurrera pasioak nagusitzen dira, beldurra eta gorrotoa, hazteko eta gizartean nagusitzeko eskuin muturrak behar duen gasolina.

Gainera, Bannonek etengabe egurra ematen die elite politikoari zein ekonomikoari, haserre dauden herritarrek oso gustura hartzen duten mezua.

Aldi berean, balore aurrerakoiak salatzeko dituzte eskuindar modernoek. Demokratien zein errepublikano «epelen» politikak jomugan izaten dituzte. Eta hori mezu laburretan egiten dute, esaterako, honako galdera honekin: «Zer duzu nahiago, zure seme-alabak feminista izatea edo minbizia izatea?». Beren egoeraren errudunak politika aurrerakoi horietan ikusten dituztenek bat egiten dute tankerako ideiekin, mendeku hartzen ariko balira bezala. «Gizaki zurien nagusitasuna aldarrikatzen dutenak Trumpen Etxe Zuriaren maila gorenetan ordezkatzuta egongo dira», adierazi zuen Harry Reid Senatuko elehun demokratik. Evan McMullin Utah estatuan Trumpen aurka bere hautagaitza aurkeztu zuen politikari kontserbadoreak «antisemita» ere deitu dio Bannoni, juduen aurkako bere jarrerarengatik. Nola uztartu azken adjektibo hori Israelgo eskuindarren artean Trumpen garai penak eragin duen pozarekin? Nola, Trumpek «amerikar guztien presidentea» izan nahi duela esatea, Bannon bezalako pertsona bat izendatzearekin?

Kanpainan zehar demokratek plazartu zuten, Mary Louise Piccard Bannonen emazteak orain hamar bat urte, dibortziatzen ari zirela, kontatu zion “New York Daily News” egunkariari, bere seme-alabak eskola jakin batera eramateari uko egin ziola bertan juduak onartzen zituztelako. Berak dio dena gezurra dela.

Trumpen ingurukoek garrantzia kendu diete salaketa horiei eta bere arrakastak profesionalei begiratu behar zaiela diote. Virginian jaioetako gizonezko AEBetako Armadak duen egoitza handienetako baten ondoan hazi zen. Militar moduan egin zituen lau urte, destruktore batean. Pentagonoan kargu bat eskuratu zuen eta Georgetown Unibertsitatean ikasteko aukera izan zuen. Harvardeko Negozio Eskolatik barrena Wall Streetera iritsi zen, Goldman Sachs konpainiarekin lan egiteko. Bere inbertsio enpresa propioa sortu zuen ondoren, hedabideen eta ikuskizunen munduarekin lehen harremanak eginez. Orain ia hogeita urte Hollywoodera joan zen, zenbait pelikula eta saio produzitzera. Ronald Reagan, Tea Party alderdia eta Sarah Palin Alaskako errepublikanoa goraipatzen dituzten dokumentalak egin zituen.